

Nieuwsbrief - STAB OGR Updates

Nummer 21, 2022

Redactie: mr. G.A. Keus, mr. J.K. van de Poel, mr. ir. O.W.J.M. Scholte, mr. R. Veenhof en bc. K-RMT P.A.H.M. Willems.

INHOUDSOPGAVE

Rechtbank

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2022:5556](#) 29-09-2022

Handhaving/Zutphen

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2022:5504](#) 23-09-2022

Omgevingsvergunning/Middelburg

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2022:2813](#) 28-09-2022

Handhaving/Den Haag

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2022:2737](#) 21-09-2022

Bestemmingsplan/Eemsdelta

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2022:2689](#) 14-09-2022

Projectplan Waterwet/provincie Zuid-Holland

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2022:2474](#) 24-08-2022

Projectplan Waterwet/Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2022:2464](#) 24-08-2022

Handhaving peilbesluit/Hoogheemraadschap van Schieland

RECHTSPRAAK

Handhaving/Den Haag

Omgevingsvergunning nodig voor verwijderen schoorsteenkanaal. College van burgemeester en wethouders bevoegd om handhavend op te treden.

Casus

Het college van burgemeester en wethouders van Den Haag (hierna: het college) heeft een appellant onder oplegging van een dwangsom gelast om de overtreding, het verwijderen van een schoorsteenkanaal zonder omgevingsvergunning, te beëindigen. Appellant had bij een verbouwing van een woning op de eerste verdieping het schoorsteenkanaal in de woonkamer verwijderd. Het schoorsteenkanaal betreft een gemeenschappelijk kanaal van de boven- en benedenwoningen. De rechtbank heeft het beroep van appellant ongegrond verklaard.

Appellant betoogt in hoger beroep dat de rechtbank niet heeft onderkend dat het college niet heeft aangetoond dat sprake is van een overtreding, omdat niet is bewezen dat de draagconstructie is veranderd. Het college had zich volgens appellant niet alleen op bouwtekeningen mogen baseren om te beoordelen of de sloop van het schoorsteenkanaal de draagconstructie heeft veranderd. Volgens appellant blijkt uit meerdere door haar overgelegde verklaringen dat de draagconstructie niet is veranderd. Appellant betoogt ook dat de rechtbank niet heeft onderkend dat het college zelf de feiten goed had moeten vaststellen. Uit het feit dat de rechtbank de STAB heeft moeten benoemen als deskundige volgt volgens appellant dat het college dit niet heeft gedaan, omdat als de besluiten op een overtuigende feitelijke grondslag steunden het inschakelen van de STAB niet nodig was geweest. Ook kan het STAB-verslag niet dienen als herstel van een gebrekkige motivering van het besluit op bezwaar. Daarnaast betoogt appellant dat de rechtbank niet heeft onderkend dat uit het STAB-verslag ook niet volgt dat de draagconstructie is gewijzigd. Dat de draagconstructie niet is gewijzigd blijkt bovendien uit het feit dat er in de woningen geen schade zichtbaar is.

Rechtsvragen

1. Mocht het college op basis van bouwtekeningen aannemen dat de draagconstructie door het

weghalen van een schoorsteenkanaal was veranderd?

2. Was er sprake van een wijziging van de draagconstructie gelet op het STAB-verslag en het feit dat er geen zichtbare schade is opgetreden?

3. Is er sprake van een motiveringgebrek voor wat betreft de besluiten van het college nu de rechtbank STAB heeft ingeschakeld?

Uitspraak

1. Het begrip ‘draagconstructie’ is in het Bor niet gedefinieerd. Zoals is overwogen in de uitspraak van 21 maart 2018, ECLI:NL:RVS:2018:958, verstaat de Afdeling, gelet op de in de Van Dale, Groot woordenboek van de Nederlandse taal, opgenomen definitie van draagconstructie, onder de verandering van de draagconstructie als bedoeld in artikel 3, aanhef en onderdeel 8, onder a, van bijlage II van het Bor: ‘een verandering van een constructie van een bouwwerk, die het bouwwerk mede draagt’.

Het college heeft zich gebaseerd op de bouwtekeningen van het pand. In de uitspraak van de Afdeling van 20 juni 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2005, waar partijen naar verwijzen, waren bouwtekeningen, en de bijbehorende toelichting van het college, voldoende om aan te nemen dat de draagconstructie was veranderd. In die zaak was, zoals appellant stelt, de conclusie van het college inderdaad niet bestreden, maar hieruit volgt niet dat tekeningen en een toelichting daarop niet voldoende kunnen zijn om te concluderen dat de draagconstructie is veranderd. De Afdeling is van oordeel dat het college zich op de tekeningen heeft mogen baseren, omdat appellant tijdens de controle door de inspecteur van de Haagse Pandbrigade geen toegang heeft willen geven tot de ruimte waar de schoorsteen zich bevindt. Het college stelt dat de tekeningen voldoende aannemelijk maken dat verwijdering van het schoorsteenkanaal de draagconstructie op enige wijze heeft veranderd. Hierbij heeft het college rekening gehouden met de periode waarin de woningen zijn gebouwd. Volgens het college is de raveling op de bouwtekening alleen voor het opvangen van de vloerbalken. De raveling ligt – in verband met warmteoverdracht – vrij van het metselwerk van de schoorsteen. Het bovendakse schoorsteenkanaal dat tot in de kruipruimte doorloopt – gespiegeld aan eenzelfde kanaal in de woningen daarnaast – zorgt voor stabiliteit en heeft een dragende functie om het bovenliggende gewicht op te vangen. Het weghalen van het kanaal verzwakt de constructie en zorgt volgens het college voor (over)spanningen in de constructie die kunnen leiden tot scheurvorming.

2. Naar het oordeel van de Afdeling heeft het college hiermee aannemelijk gemaakt dat de draagconstructie door het verwijderen van het schoorsteenkanaal is veranderd. Dit standpunt

van het college is vervolgens bevestigd in het verslag van de STAB. In het verslag van de STAB staat onder andere dat 'het verwijderen van het schoorsteenkanaal op de eerste etage de draagconstructie van (een deel van) het pand wel heeft beïnvloed doordat met het verwijderen van het schoorsteenkanaal bij nummer 8 de stabiliteit van het gehele schoorsteenkanaal is verstoord'. Dat niet met 100% zekerheid kan worden vastgesteld hoe het schoorsteenkanaal onderdeel uitmaakt van de draagconstructie, doet er niet aan af dat op basis van de beschikbare gegevens, waaronder de tekeningen, aannemelijk is dat de draagconstructie is veranderd. De verklaringen van Constructie Adviesbureau Booms en een aantal anderen die appellant heeft overgelegd die inhouden dat de draagconstructie niet is veranderd, doen hier niet aan af, omdat die verklaringen niet vergezeld gaan van onomstotelijk bewijs van de juistheid van de in die verklaringen ingenomen standpunten. Ook de stelling dat geen schade zichtbaar is in de woningen, doet niet af aan de conclusie dat aannemelijk is dat de draagconstructie is veranderd, omdat sprake kan zijn van een verandering die niet tot zichtbare schade leidt of nog niet tot zichtbare schade heeft geleid.

3. Dat de rechtbank de STAB heeft ingeschakeld en zich laat voorlichten door de STAB over technische aspecten in deze zaak, betekent, anders dan appellant meent, niet dat het college niet aannemelijk heeft gemaakt dat sprake was van een verandering van de draagconstructie en dat alleen al daarom sprake was van een motiveringsgebrek in het besluit van 23 september 2019. Zoals uit het voorgaande blijkt heeft het college wel aannemelijk gemaakt dat sprake was van verandering van de draagconstructie. Naar het oordeel van de Afdeling heeft de rechtbank terecht overwogen dat het college zich op het standpunt kon stellen dat aannemelijk is dat de draagconstructie is veranderd, en dat geen sprake is van een activiteit als bedoeld in artikel 3, aanhef en onderdeel 8, van bijlage II van het Bor. Voor de verwijdering van het schoorsteenkanaal was daarom een omgevingsvergunning nodig, waarover appellant niet beschikt. Het college was daarom bevoegd om handhavend op te treden.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 28-09-2022

ECLI: ECLI:NL:RVS:2022:2813

Zaaknummer: 202102256/1/R3

Wetsartikelen: 3 aanhef en onderdeel 8 Bijlage II Bor

RECHTSPRAAK

Projectplan Waterwet/provincie Zuid-Holland

Projectplan hoeft niet in detail de uitvoering te beschrijven. College mag de aannemer enige flexibiliteit bieden bij de uitvoering van het werk.

Casus

Bij tussenuitspraak van 30 maart 2022, ECLI:NL:RVS:2022:945, heeft de Afdeling het college opgedragen het geconstateerde gebrek in het besluit van 28 april 2020 tot vaststelling van het projectplan 'Waterwet Oeververvangings Gouwe voor werkvak 8, het Nauw van Boskoop' te herstellen. De tussenuitspraak is aangehecht.

Bij besluit van 30 mei 2022 heeft het college het projectplan 'Waterwet Oeververvangings Gouwe voor werkvak 8, het Nauw van Boskoop' gewijzigd vastgesteld.

Appellanten betogen dat in hoofdstuk 4 van het gewijzigde projectplan over de uitvoering niet staat vermeld welke concrete maatregelen zullen worden uitgevoerd. Daarmee heeft het college volgens hen niet voldaan aan de opdracht in de tussenuitspraak om in het projectplan de omschrijving op te nemen van de maatregelen zoals deze daadwerkelijk worden uitgevoerd. Appellanten hebben bezwaren tegen twee maatregelen die volgens een e-mail van het college van 23 juni 2022 tijdens de uitvoering worden genomen om waterlekage bij omwonenden te voorkomen. Het gaat in de eerste plaats om het vooraf volledig vrijmaken en ontgraven van de werkstrook van ongeveer 1,5 m achter de bestaande deksloof om bestaande lekkages in kaart te brengen en deze tijdelijk te dichten. In de tweede plaats gaat het om een extra opname van alle toegankelijke kelders en kruipruimten vanaf 5 september 2022, voorafgaand aan de werkzaamheden. Deze maatregelen zijn niet in het projectplan opgenomen. Verder ontbreekt volgens appellanten ten onrechte een aantal maatregelen in het projectplan.

Rechtsvraag

Is de uitvoering voldoende concreet opgenomen in het projectplan?

Uitspraak

De Afdeling overweegt dat zij in de tussenuitspraak het college alleen heeft opgedragen het geconstateerde gebrek in het projectplan te herstellen. Dat gebrek hield in dat het college op twee punten voor een andere wijze van uitvoering heeft gekozen dan waarvoor uitdrukkelijk in het projectplan was gekozen. In de eerste plaats had het college ervoor gekozen om de gehele nieuwe damwand aan de waterzijde te realiseren in plaats van voor het grootste deel aan de landzijde, zoals in het projectplan stond vermeld. In de tweede plaats had het college ervoor gekozen om het talud dat uit puinbestorting bestaat niet te verwijderen, anders dan in het projectplan stond vermeld. Dit gebrek is in het gewijzigde projectplan hersteld, omdat in paragraaf 3 op deze twee punten de daadwerkelijke uitvoering is opgenomen. De Afdeling heeft het college in de tussenuitspraak niet opgedragen om de wijze van uitvoering tot in detail te beschrijven. Het is ook niet onredelijk dat het college de wijze van uitvoering niet tot in detail heeft beschreven in het projectplan. Daarbij is van belang dat het college de aannemer enige flexibiliteit mag bieden bij de definitieve uitvoering van het werk, bijvoorbeeld om gebruik te kunnen maken van de kennis die bij de aannemer aanwezig is. De Afdeling ziet geen aanleiding voor het oordeel dat het college de aannemer te veel flexibiliteit heeft geboden bij de definitieve uitvoering van het werk.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 14-09-2022

ECLI: ECLI:NL:RVS:2022:2689

Zaaknummer: 202102771/4/R1

Wetsartikelen: 5.4 Waterwet

RECHTSPRAAK

Handhaving peilbesluit/Hoogheemraadschap van Schieland

Handhaving afwijking peilbesluit afgewezen. Gehanteerde beheersmarge van circa 5 cm is niet onredelijk. Inspanningsverplichting.

Casus

[Appellant] woont op het perceel [locatie 1] en is eigenaar van de percelen [locatie 1] en [locatie 2]. Naast de Vlietkade ligt de Vliet. De watertoevoer van de Vliet is afkomstig uit de Rotte en wordt gereguleerd door een inlaat met een afsluiter. [Appellant] heeft op 15 juni 2018 het college verzocht om handhavend op te treden door het waterpeil in de Vliet te verlagen naar het in het peilbesluit 'Polder Prins Alexander en Eendragtspolder' van 23 april 2008 (hierna: het peilbesluit) opgenomen waterpeil van -3,33 m NAP, de peilschaal op de juiste hoogte te plaatsen zodat die het juiste waterpeil aangeeft en de afsluiter op de inlaat af te stellen op een inlaatcapaciteit van maximaal 420 m³/uur.

[Appellant] betoogt dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat het college het handhavingsverzoek terecht heeft afgewezen, omdat er geen overtreding is van het in het peilbesluit vastgestelde peil. Volgens [appellant] moet uitgegaan worden van een peil van -3,90 m NAP in plaats van de in het peilbesluit opgenomen -3,33 m NAP. [Appellant] voert verder aan dat, als wel van een peil van -3,33 m NAP moet worden uitgegaan, de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat sprake is van een geringe afwijking die binnen de beheersmarge blijft.

Rechtsvraag

Is het verzoek om handhaving terecht afgewezen? Is er sprake van overtreding van het in het peilbesluit vastgestelde peil?

Uitspraak

De Afdeling stelt vast dat uit het peilbesluit blijkt dat het peil dat in de Vliet aangehouden moet worden, is vastgesteld op -3,33 m NAP. Op de waterbeheerder rust een

inspanningsverplichting om het peil zo goed mogelijk aan te houden. De rechtbank heeft terecht overwogen dat het college bij de wijze waarop het zijn peilbeheer voert een ruime mate van beleidsruimte toekomt. De rechtbank heeft onder verwijzing naar de toelichting bij het peilbesluit verder terecht overwogen dat afwijkingen van het peil door onder andere natuurlijke omstandigheden mogelijk zijn. Zoals in de toelichting is vermeld, moet de afwijking binnen de genoemde beheersmarge blijven. De rechtbank heeft ook terecht overwogen dat een door het college gehanteerde beheersmarge van circa 5 cm niet onredelijk is. De vraag die voorligt is of de gemeten afwijkingen in het peil van de Vliet ten opzichte van het in het peilbesluit vastgelegde peil binnen die beheersmarge blijven. Alvorens die vraag te beantwoorden, dient de Afdeling te beoordelen of de peilschaal juist is ingesteld.

Het college heeft op 9 december 2017 met apparatuur van Leica Geosystems een meting uitgevoerd om te beoordelen of de peilschaal juist is ingesteld. Met een peilschaal wordt de stand van het water gemeten. Ter zitting heeft het college toegelicht dat het juist instellen van de peilschaal heeft plaatsgevonden aan de hand van zogenoemde meetbouten van Rijkswaterstaat, die verspreid zijn over Nederland. Met deze meetbouten kan de waterstand beoordeeld worden en de juistheid van de peilschaal gecontroleerd worden. De metingen om de juistheid van de peilschaal te controleren vonden plaats op het land.

Naar het oordeel van de Afdeling heeft [appellant] onvoldoende gesteld om te twijfelen aan de juistheid van de meting van 9 december 2017. De stelling van [appellant] dat de meting onzorgvuldig is geweest omdat de software niet bediend is door een persoon van Leica Geosystems, is naar het oordeel van de Afdeling onvoldoende om aan de juistheid van de meting van 9 december 2017 te twijfelen. Deze software is immers niet zo gemaakt, zoals het college ter zitting heeft toegelicht, dat alleen een bedrijf als Leica Geosystems die software kan gebruiken. Ook ziet de Afdeling in wat [appellant] heeft aangevoerd, geen aanleiding voor het oordeel dat de peilschaal niet op een stabiele ondergrond is geplaatst, waardoor deze manipuleerbaar is. De Afdeling stelt aan de hand van foto's vast dat de peilschaal vast zit aan een paal die in De Vliet staat. Door [appellant] is niet aannemelijk gemaakt dat er omstandigheden zijn die zouden moeten leiden tot het oordeel dat het aflezen van het peil manipuleerbaar is.

De rechtbank heeft onder deze omstandigheden terecht overwogen dat het college zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat de peilschaal op de juiste hoogte staat, zodat de peilschaal het juiste peil weergeeft.

Het betoog slaagt ook in zoverre niet.

Het college monitort het peil in de Vliet, waarbij wekelijks de gegevens van de peilschalen

worden gemeten en opgeslagen. Dit gebeurt door een medewerker van het hoogheemraadschap die de peilschaal wekelijks afleest. Het college heeft aan zijn besluitvorming 42 metingen in de periode van 6 februari 2018 tot en met 25 oktober 2018 ten grondslag gelegd. Uit deze metingen volgt dat, zoals de rechtbank ook heeft vastgesteld, over een periode van ongeveer 8 maanden vijf keer een maximale afwijking van 6 cm is gemeten ten opzichte van het peil van -3,33 m NAP uit het peilbesluit. De rechtbank heeft terecht overwogen dat het college zich op het standpunt heeft mogen stellen dat dit een afwijking van geringe aard is die binnen de aangehouden beheersmarge valt. Daarbij is van belang dat, zoals het college heeft toegelicht, het gemeten peil in de Vliet gedurende die periode, met daarbij de fluctuaties meegewogen, gemiddeld op -3,35 m NAP ligt. [Appellant] heeft geen omstandigheden aangevoerd op grond waarvan moet worden geoordeeld dat sprake is van een langdurige afwijking van het vaste peil, dan wel van zodanige fluctuaties dat deze niet meer binnen de beheersmarge vallen. Het door [appellant] genoemde peil van -3,23 m NAP op 10 augustus 2021, nog daargelaten de juistheid of oorzaak daarvan, is van na het besluit op bezwaar op 4 juni 2019, zodat de Afdeling dit niet kan betrekken bij haar oordeel of de rechtbank terecht heeft overwogen dat er geen afwijking was die tot strakkere handhaving van het peilbesluit moest leiden. De omstandigheid dat er volgens [appellant] tot 2018 geen monitoring heeft plaatsgevonden, maakt niet dat al hierom de monitoring die ten grondslag ligt aan de besluitvorming onbetrouwbaar is. Onder deze omstandigheden heeft de rechtbank terecht overwogen dat er geen aanwijzing is dat het college onvoldoende zorg ten aanzien van het waterpeil betracht.

Het betoog slaagt op dit punt niet.

Over de inlaatcapaciteit overweegt de Afdeling als volgt.

Tussen partijen is niet in geschil dat tussen hen is afgesproken dat de nieuwe inlaat zou worden vergrendeld op een capaciteit van 420 m³/uur. Dit zoals het college ter zitting heeft toegelicht ter voorkoming van afkalving van de oever. Voor zover [appellant] betoogt dat door het hogere waterpeil afkalving van de oevers van zijn perceel plaatsvindt, overweegt de Afdeling dat dat niet aan de orde kan komen in deze handavingsprocedure omtrent het peil.

Het college heeft aan zijn besluit op bezwaar van 4 juni 2019 een rapportage van KVDM Bleiswijk B.V. (hierna: KVDM) van 13 november 2018 ten grondslag gelegd. KVDM heeft op die datum de inlaatcapaciteit van de 'Inlaat Nesselolder' gemeten. Het totale debiet, dat wil zeggen de totale hoeveelheid water die per uur door de inlaat stroomt, is volgens die rapportage maximaal 391,6 m³/uur. Daarmee blijft het debiet onder de afgesproken waarde van 420 m³/uur. De Afdeling is met de rechtbank van oordeel dat het college onder verwijzing naar genoemde rapportage voldoende heeft gemotiveerd dat er niet meer water wordt

ingelaten dan de vastgestelde maximale capaciteit van de oude inlaat (420 m³/uur). De rechtbank heeft daarbij terecht van belang geacht dat gelet op de mededelingen van verweerder een grotere inlaatcapaciteit ook niet mogelijk is, omdat de inlaat met bouten is vergrendeld. De omstandigheid dat over de stuw circa 10 cm water stroomt, biedt, anders dan [appellant] stelt, geen grond voor de conclusie dat er meer water wordt ingelaten dan in de deskundigenrapportage vastgesteld. KVDM heeft immers blijkens de rapportage het debiet bij de inlaat gemeten en uit de toelichting van appellant blijkt niet dat het overstromend water bij de stuw niet bij die meting is betrokken, bijvoorbeeld omdat het elders is ingelaten. Het betoog van appellant dat de belangen van de aanwonenden van de Vliet beter gediend zouden zijn als er in het geheel geen water over de stuw zou stromen, heeft geen betrekking op de vaststelling van het debiet maar op de vastgestelde maximale waarde daarvan, die hier niet aan de orde is.

Dit betoog slaagt niet. De rechtbank heeft terecht overwogen dat uit het vorenstaande volgt dat geen sprake is van een overtreding van het in het peilbesluit vastgestelde peil. Het college was daarom niet bevoegd om handhavend op te treden. Het college heeft het handhavingsverzoek dan ook terecht afgewezen.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 24-08-2022

ECLI: ECLI:NL:RVS:2022:2464

Zaaknummer: 202104965/1/R1

Wetsartikelen: 5.2 Waterwet

RECHTSPRAAK

Projectplan Waterwet/Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Reikwijdte projectplan beperkt zich tot doeleinden artikel 2.1 Waterwet.

Casus

Het waterschap beheert de waterkering langs het riviertje de Meije. In het projectplan is omschreven dat de Meijekade over een lengte van 3.150 m te laag ligt en over een lengte van 1.250 m onvoldoende stabiel is aan de polderzijde. In hoofdstuk 3 van het projectplan zijn de maatregelen omschreven om de kade te verbeteren. Na uitvoering van de werkzaamheden wordt volgens het college voldaan aan de wettelijke waterveiligheidsnormen.

Het projectplan is onderdeel van het project Herinrichting Meijekade, dat een samenwerking is tussen de gemeente Woerden en het college. De gemeente heeft volgens paragraaf 1.2 van het projectplan als doelstelling om op het deel van de weg Meije tussen de Hazekade en Hollandse kade een wegreconstructie uit te voeren, de openbare verlichting te vernieuwen en groot onderhoud te plegen in het aangrenzend openbaar gebied.

[Appellant A] en [appellant B] betogen dat de rechtbank ten onrechte niet is ingegaan op de beroepsgronden over de aanleg van de weg en de verkeersveiligheid. Zij betogen dat de rechtbank heeft miskend dat in het projectplan de wegreconstructie is benoemd. Zo is onder meer beschreven dat de grond van de nieuwe waterkering, de natuurvriendelijke oevers en de weg grotendeels in eigendom zijn van de gemeente Woerden. Ook is bij het projectplan een inrichtingsplan van de Meije opgenomen waarop staat dat er geen paaltjes en drempels op de weg mogen worden geplaatst. Het oordeel van de rechtbank had zich daarom ook uit moeten strekken over de in het projectplan weergegeven maatregelen ten aanzien van de weg.

Rechtsvraag

Is de wegreconstructie onderdeel van het projectplan op grond van artikel 5.4 Waterwet?

Uitspraak

De Afdeling stelt voorop dat het college op grond van de Waterwet bevoegd is een projectplan als bedoeld in die wet vast te stellen. De bevoegdheid van het college betreft handelingen ter bescherming van de in artikel 2.1 van de Waterwet vermelde belangen. In artikel 2.1 van de Waterwet staat dat de toepassing van die wet is gericht op – kort gezegd – voorkoming van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste; bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en de vervulling van maatschappelijke functies van watersystemen. Het college is in het kader van het opstellen van een projectplan niet bevoegd maatregelen te treffen in het kader van de weginrichting. Dit is de bevoegdheid van de wegbeheerder, in dit geval de gemeente Woerden. De rechtbank heeft daarom terecht geoordeeld dat zij in de procedure over het door het college vastgestelde projectplan uitsluitend kan oordelen over het projectplan voor zover daarin maatregelen ter bescherming van de waterveiligheid zijn opgenomen en niet kan oordelen over de inrichting van de weg. Hoe de weg bij het perceel van [appellant A] en [appellant B] of in de berm wordt aangelegd en ingericht, valt immers buiten de bevoegdheid die het college op dit punt heeft.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 24-08-2022

ECLI: ECLI:NL:RVS:2022:2474

Zaaknummer: 202106700/1/R1

Wetsartikelen: 5.4 Waterwet en 2.1 Waterwet

RECHTSPRAAK

Bestemmingsplan/Eemsdelta

De raad heeft niet inzichtelijk gemaakt dat ondanks de slechte staat van het pand de door de raad genoemde karakteristieke waarden van zo'n betekenis zijn, dat het pand tegen gehele of gedeeltelijke sloop moet worden beschermd.

Casus

Bij besluit van 26 november 2020 heeft de raad van de gemeente Eemsdelta, voor zover hier van belang, het bestemmingsplan 'Facetplan Cultuurhistorie' vastgesteld. Om de karakteristieke objecten tegen gehele of gedeeltelijke sloop te beschermen, voorziet het bestemmingsplan in een beschermingsregeling door aan die objecten de dubbelbestemming 'Waarde - Ruimtelijke kwaliteit' en de functieaanduiding 'specifieke vorm van waarde - karakteristiek object' toe te kennen. Progres is eigenaar van het perceel Weg naar den Dam 1 in Delfzijl. Op dat perceel staat een voormalige steenfabriek. Aan het perceel is de bestemming 'Waarde - Ruimtelijke kwaliteit' met de functieaanduiding 'specifieke vorm van waarde - karakteristiek object', alsmede de bestemming 'Bedrijf' toegekend. Progres is het niet eens met de toekenning van de dubbelbestemming en functieaanduiding aan haar perceel, omdat deze volgens haar onevenredig bezwarend is. Zij betoogt dat de raad onvoldoende heeft gemotiveerd waarom de steenfabriek als karakteristiek object moet worden aangewezen en wijst in dit verband op de bouwvallige staat van de fabriek en de omstandigheid dat de fabriek na de aanwijzing geen gebruiksmogelijkheden meer heeft. Volgens Progres kan door de aanwijzing het pand niet worden herbestemd tot een voor haar redelijkerwijs te exploiteren functie. Daarnaast voert zij aan dat de fabriek in bouwvallige staat verkeert en een aanwijzing als karakteristiek object niet mogelijk of niet zinvol is. Ter onderbouwing van haar betoog heeft Progres twee rapporten van het onderzoeksbureau Tandem overgelegd.

Rechtsvragen

1. Heeft de raad voldoende onderzocht of de toekenning van de dubbelbestemming met de functieaanduiding zinvol gebruik van de gebouwen op het perceel overeenkomstig de ook op het perceel rustende bestemming 'Bedrijf' belemmert?

2. Heeft de raad voldoende inzichtelijk gemaakt dat ondanks de slechte staat van het pand de door de raad genoemde karakteristieke waarden van zo'n betekenis zijn, dat het pand tegen gehele of gedeeltelijke sloop moet worden beschermd?

Uitspraak

1. De raad is in de Zienswijzennota niet inhoudelijk ingegaan op het betoog van Progres in haar zienswijze dat zij het pand, gelet op onder meer de opzet en indeling als steenfabriek, door de aanwijzing als karakteristiek object geen duurzame invulling kan geven. In reactie op dat betoog heeft de raad slechts volstaan met een verwijzing naar de algemene paragrafen 2.3 en 2.4 van de Zienswijzennota. Aangezien als uitgangspunt geldt dat een toegekende bestemming niet strekt tot een goede ruimtelijke ordening, als zinvol gebruik overeenkomstig de bestemming niet mogelijk is, had de raad inzichtelijk moeten maken of en in hoeverre de toekenning van de dubbelbestemming met de functieaanduiding zinvol gebruik van de gebouwen op het perceel overeenkomstig de ook op het perceel rustende bestemming 'Bedrijf' belemmert. Uit het besluit en de Zienswijzennota blijkt niet dat en hoe de raad dit heeft gedaan. Ook op de zitting kon de raad hierover geen duidelijkheid geven.

2. De raad is in de Zienswijzennota, behalve met de algemene opmerking in paragraaf 2.5 dat een slechte (onderhouds)staat van een pand niet betekent dat het pand alleen om die reden niet als karakteristiek object mag worden aangewezen, ook niet ingegaan op het betoog van Progres in haar zienswijze dat de constructieve en bouwkundige staat van de fabriek zodanig is, dat aanwijzing van de fabriek als karakteristiek object niet zinvol is. Hoewel de raad bekend is met het rapport van Tandem uit 2017 en in de Zienswijzennota heeft erkend dat uit de tweede, vanaf de weg uitgevoerde beoordeling door BügelHajema Adviseurs is gebleken dat de onderhoudstoestand van de fabriek geleidelijk achteruitgaat, heeft hij bij zijn onderzoek naar de karakteristieke waarde van de fabriek ten onrechte volstaan met een beoordeling van de buitenkant van het pand. De raad heeft naar het oordeel van de Afdeling daarom niet inzichtelijk gemaakt dat ondanks de slechte staat van het pand de door de raad genoemde karakteristieke waarden van zo'n betekenis zijn, dat het pand tegen gehele of gedeeltelijke sloop moet worden beschermd. Voor zover de raad op de zitting er in dit verband op heeft gewezen dat in artikel 8.4.2, onder b, van de planregels is bepaald dat het bevoegd gezag onder voorwaarden een omgevingsvergunning voor het (gedeeltelijk) slopen van het pand kan verlenen, heeft de raad niet inzichtelijk gemaakt waarom een nader afwegingsmoment voor dit pand noodzakelijk is.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 21-09-2022

ECLI: ECLI:NL:RVS:2022:2737

Zaaknummer: 202102639/1/R3

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Handhaving/Zutphen

Multicourt is een sport- of speeltoestel dat uitsluitend functioneert met behulp van fysieke kracht van de mens en is vergunningvrij; diverse gerealiseerde activiteiten kunnen aangemerkt worden als ‘sport’ in de zin van het bestemmingsplan.

Casus

Eisers hebben het college van burgemeester en wethouders (hierna: het college) verzocht om handhavend op te treden tegen de aanleg en opening van Vitaal Hanzepark, onder meer vanwege strijd met de geldende bestemming. Het college heeft het verzoek om preventief handhavend op te treden afgewezen, omdat van een klaarblijkelijke dreiging, als bedoeld in artikel 5:7 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), niet is gebleken. Met de beslissing op bezwaar zijn de bezwaren van eisers kennelijk ongegrond verklaard.

Eisers zijn het niet eens met de beslissing op bezwaar en hebben beroep ingesteld bij de rechtbank en verzocht om het treffen van een voorlopige voorziening.

Rechtsvragen

1. Kunnen de derde-partijen worden aangemerkt als belanghebbenden?
2. Is sprake van een overtreding of een klaarblijkelijke dreigende overtreding van het bestemmingsplan?
 - a. Is voor het multicourt een omgevingsvergunning voor het bouwen benodigd?
 - b. Vallen die activiteiten, die zijn gerealiseerd, binnen ‘sport’ in de zin van het bestemmingsplan?

Uitspraak

1. De voorzieningenrechter stelt vast dat de ontwikkeling van Vitaal Hanzepark een

samenwerkingsverband is van meerdere verenigingen die gebruikmaken van het huidige sportpark en de Stichting Perspectief. Deze verenigingen huren ook allemaal een deel van het sportpark van de gemeente en daarnaast heeft de voetbalvereniging op haar naam dan wel op naam van de daarboven hangende Stichting Hanzepark, subsidie voor Vitaal Hanzepark aangevraagd.

Nu er geen overkoepelende stichting is die de belangen van Vitaal Hanzepark behartigt, dienen alle afzonderlijke verenigingen die deelnemen aan het samenwerkingsverband Vitaal Hanzepark te worden aangemerkt als belanghebbenden. Immers, als een last onder dwangsom zou moeten worden opgelegd om de ontwikkeling van Vitaal Hanzepark en de in dat kader georganiseerde activiteiten te staken, zal deze mogelijk aan alle genoemde partijen kunnen/moeten worden opgelegd om een einde te kunnen maken aan de strijdige activiteiten. Indien bijvoorbeeld slechts aan een van deze partijen een last onder dwangsom zou worden opgelegd, zouden de andere partijen nog kunnen doorgaan met het organiseren van activiteiten.

2. Uit vaste rechtspraak volgt dat bij overtreding van een wettelijk voorschrift in beginsel handhavend dient te worden opgetreden (beginselplicht tot handhaving). Gelet op het algemeen belang dat is gediend met handhaving, zal in geval van overtreding van een wettelijk voorschrift het bestuursorgaan dat bevoegd is om met een last onder bestuursdwang of dwangsom op te treden, in de regel van deze bevoegdheid gebruik moeten maken. Slechts onder bijzondere omstandigheden mag van het bestuursorgaan worden geveegd, dit niet te doen. Dit kan zich voordoen indien concreet zicht op legalisering bestaat. Voorts kan handhavend optreden zodanig onevenredig zijn in verhouding tot de daarmee te dienen belangen, dat van optreden in die concrete situatie behoort te worden afgezien.

Verder volgt uit vaste rechtspraak dat ingevolge artikel 5:7 van de Awb een herstelsanctie kan worden opgelegd, zodra het gevaar voor de overtreding klaarblijkelijk dreigt. Uit deze laatste bepaling volgt dat een besluit tot het opleggen van een preventieve last onder dwangsom slechts kan worden genomen als zich een gevaar voordoet van een overtreding van een concreet bij of krachtens de wet gesteld voorschrift die met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal plaatsvinden, indien die overtreding in het besluit kan worden omschreven met die mate van duidelijkheid die uit een oogpunt van rechtszekerheid is vereist. Een preventieve last onder dwangsom kan derhalve slechts worden opgelegd als het een nieuwe, nog niet gepleegde overtreding betreft. Deze aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid kan worden ontleend aan de omstandigheid dat voorbereidingshandelingen verricht worden of voornemens, waaruit het overtreden van voorschriften afgeleid kan worden, kenbaar worden gemaakt.

Ter zitting is gebleken dat inmiddels al een aantal plannen zijn gerealiseerd, waaronder de bouw van een calisthenics parcours, met onder meer als onderdeel een klimwand, twee jeu-de-boulesbanen, een beweegtuin voor ouderen en een multicourt.

De voorzieningenrechter stelt vast dat een multicourt een bouwwerk is waarvoor een omgevingsvergunning is vereist, tenzij het bouwwerk vergunningsvrij is. Het bouwwerk moet dan in dit geval voldoen aan artikel 3, vierde lid, van Bijlage II bij het Bor. De voorzieningenrechter is van oordeel dat dat het geval is. Het multicourt is een sport- of speeltoestel dat uitsluitend functioneert met behulp van de fysieke kracht van de mens. Ter vergelijking zij gewezen op een uitspraak van de Afdeling van 8 oktober 2008, waarin over voetbaldoelen gelijkkluidend is geoordeeld (ECLI:NL:RVS:2008:BF7240). Nu het multicourt niet hoger is dan 4 meter, wordt voldaan aan de vereisten van voornoemd artikel en kan het multicourt dus zonder omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen worden gerealiseerd. In zoverre is er dan ook geen sprake van een overtreding.

Vaststaat dat het bestemmingsplan geen definitie bevat van het begrip 'sport'. De voorzieningenrechter volgt eisers niet dat uit de toelichting bij het bestemmingsplan volgt dat een beperkte betekenis aan sport op deze locatie moet worden toegekend. In de toelichting is de huidige stand van zaken in de spoorzone toegelicht en niet wat er volgens het bestemmingsplan mogelijk is. Met de toelichting uit het bestemmingsplan wordt het begrip 'sport' dan ook niet uitgelegd, maar wordt enkel de feitelijke situatie op dat moment weergegeven.

Nu het begrip 'sport' in het bestemmingsplan niet is gedefinieerd en ook uit de toelichting niet blijkt wat hieronder moet worden verstaan, zoekt de voorzieningenrechter voor de uitleg van dit begrip daarom aansluiting bij de betekenis in het normale spraakgebruik. Uit de Van Dale volgt dat onder 'sport' moet worden verstaan: allerlei lichamelijke oefeningen en ontspanning waarbij vaardigheid, kracht en inzicht vereist worden. Gelet op deze definitie ziet de voorzieningenrechter geen aanleiding voor het oordeel dat de onder 6.2 genoemde activiteiten die reeds zijn gerealiseerd, zijnde het calisthenics parcours, twee jeu-de-boulesbanen, een beweegtuin voor ouderen en het multicourt, niet als sport moeten worden aangemerkt. Uit het bestemmingsplan volgt ook niet dat de gemeente het begrip 'sport' op deze locatie heeft willen beperken tot enkel sport in de vorm van voetbal en atletiek, dan wel dat op die locatie alleen sport beoefend mag worden door de leden van de verenigingen die zich op de locatie bevinden. In zoverre is er dan ook geen sprake van strijd met het bestemmingsplan, zodat het college niet bevoegd is handhavend op te treden.

Eisers voeren ook aan dat sprake is van strijd met het bestemmingsplan omdat het geheel aan activiteiten dat met Vitaal Hanzepark wordt beoogd en de afzonderlijke activiteiten die die Vitaal Hanzepark wil gaan organiseren op het sportpark, niet passen binnen de bestemming 'Sport' en dat daardoor functiemening ontstaat. Eisers hebben deze informatie voornamelijk uit plannen van Vitaal Hanzepark, die te vinden zijn op internet en uit informatie over de subsidieverstrekking aan Vitaal Hanzepark, die zij hebben gekregen van de Provincie Gelderland. Het gaat hierbij onder meer om activiteiten als het kijken en maken van theatervoorstellingen (in het nog te bouwen openluchttheater), huiswerkbegeleiding, samen koken/samen eten, taallessen voor vluchtelingen en vrijwilligerswerk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of mensen met een beperking of met psychische problemen. Uit deze stukken blijkt echter niet dat deze activiteiten op korte termijn zullen gaan plaatsvinden of zullen worden georganiseerd. Ter zitting hebben de deelnemende verenigingen in Vitaal Hanzepark hierover verklaard dat zij voorlopig ook deze activiteiten niet zullen gaan realiseren en dat zij beseffen dat op het sportpark alleen sportactiviteiten mogen plaatsvinden, zonder dat daarvoor een omgevingsvergunning nodig is.

Gelet op het voorgaande is naar het oordeel van de voorzieningenrechter vooralsnog geen sprake van gevaar voor een klaarblijkelijke dreigende overtreding ten aanzien van de activiteiten die eisers hebben benoemd, zodat er geen reden is voor het college om preventief handhavend op te treden. Daarbij merkt de voorzieningenrechter op dat in de plannen van Vitaal Hanzepark geen datum of tijdspad is opgenomen. Nu de deelnemende verenigingen hebben aangegeven dat geen concrete plannen bestaan voor de organisatie van deze activiteiten, kan niet worden gezegd dat sprake is van een klaarblijkelijk dreigende overtreding. De voorzieningenrechter ziet ook geen aanleiding voor het oordeel dat het college het bestreden besluit onvoldoende heeft gemotiveerd. Uit het bestreden besluit blijkt wat het college heeft onderzocht en waarom het geen reden heeft gezien om preventief handhavend op te treden. Het college heeft in het bestreden besluit kenbaar betrokken wat eisers in hun bezwaarschrift hebben aangevoerd.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 29-09-2022

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2022:5556

Zaaknummer: AWB- 22_3958 en 21_5752

Wetsartikelen: 5:7 Awb, 2.1 lid 1 onder a Wabo en 3 lid 4 bijlage II Bor

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning/Middelburg

De normen voor parkeren en laden en lossen zijn opgenomen in de gemeentelijke bouwverordening. Per 1 juli 2018 is hiervoor de wettelijke grondslag komen te vervallen, waardoor het artikel in de bouwverordening onverbindend is.

Casus

Het college van burgemeester en wethouders (hierna: het college) heeft een omgevingsvergunning verleend voor het realiseren van een gezondheidscentrum met zorgwoning. Bij de beslissing op bezwaar is de vergunning in stand gebleven.

Deze vergunning is verleend voor de activiteiten bouwen, gebruik van gronden of bouwwerken in strijd met het bestemmingsplan en het realiseren van een uitrit. De omgevingsvergunning is verleend in afwijking van het bestemmingsplan, omdat de dakdoorvoeren niet voldoen aan de maximale hoogte en omdat de toegangsdeur tot de garage te breed is. Het college is er bij de vergunningverlening van uitgegaan dat het plan past binnen de gebruiksregels van het bestemmingsplan.

Eiser heeft tegen de beslissing op bezwaar beroep ingesteld bij de rechtbank. Hij stelt dat het bouwplan niet past binnen de gebruiksregels van het bestemmingsplan. Ook voert eiser aan dat er onvoldoende parkeerplaatsen worden gerealiseerd en dat ten onrechte geen aandacht is besteed aan de vereiste laad- en losmogelijkheden bij het gezondheidscentrum.

Op de locatie van het bouwplan geldt het bestemmingsplan 'Binnenstad'; op grond van de aan de locatie toegekende bestemming zijn onder andere maatschappelijke voorzieningen toegestaan.

Rechtsvragen

1. Bestaat aanleiding om aan te nemen dat het gezondheidscentrum en de zorgwoning in strijd met de gebruiksregels van het bestemmingsplan gebruikt zullen worden?

2. Had het college moeten toetsen aan de normen voor parkeren en laden en lossen?

Uitspraak

1. De rechtbank constateert dat het perceel waarop de vergunde ontwikkeling plaatsvindt, ligt in bestemmingsplan 'Binnenstad' en de bestemming '[naam bestemming]' heeft. Binnen deze bestemming zijn onder andere maatschappelijke voorzieningen toegestaan. Op grond van artikel 1.61 en 1.62 van de planregels zijn dat voorzieningen gericht op het aanbieden en uitoefenen van activiteiten, gericht op de sociale, maatschappelijke, medische, zorgverlenende, educatieve, levensbeschouwelijke, en openbare dienstverlening, als ook beschermde woonvormen, sport, cultuur en ontspanning, verenigingsleven, kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang.

Uit de vergunning blijkt niet precies welke activiteiten plaats zullen vinden in het gezondheidscentrum. Vergunninghouder heeft nog geen huurder of huurders voor het pand. Volgens vaste jurisprudentie (zie bijv. ABRvS van 31 december 2014, ECLI:NL:RVS:2014:4746) moet bij de toetsing van een bouwplan aan een bestemmingsplan niet slechts worden gezien of het bouwwerk overeenkomstig de bestemming van het perceel kan worden gebruikt, doch mede of het bouwwerk ook met het oog op zodanig gebruik wordt opgericht. Een bouwwerk moet in strijd met de bestemming worden geoordeeld, indien redelijkerwijs valt aan te nemen dat het bouwwerk uitsluitend of mede zal worden gebruikt voor andere doeleinden dan die waarin de bestemming voorziet.

De rechtbank is van oordeel dat de reguliere activiteiten van een gezondheidscentrum vallen onder de toegestane gebruiksmogelijkheden voor een voorziening, gericht op medische en zorgverlenende dienstverlening. Eiser heeft geen concrete aanwijzingen voorgelegd op grond waarvan moet worden aangenomen dat het gezondheidscentrum voor activiteiten zal worden gebruikt die in strijd zijn met het bestemmingsplan. Door een omgevingsvergunning te verlenen voor de activiteit 'gezondheidscentrum' heeft het college voldoende afgebakend welke activiteiten in het pand mogen plaatsvinden.

Voor wat betreft de zorgwoning is het volgende van belang. Het bestemmingsplan staat 'beschermde woonvormen' toe. Volgens de vergunning wordt een 'zorgwoning' vergund. Ter zitting heeft het college verklaard dat het begrip 'zorgwoning' verwijst naar de definitie in artikel 1.110 van de planregels. Volgens het college is een zorgwoning een beschermde woonvorm. Eiser vindt dat het begrip 'beschermde woonvormen' uit de bestemming 'maatschappelijk' niet gelijk is aan het begrip 'zorgwoning'. De rechtbank ziet niet in waarom een zorgwoning, zoals gedefinieerd in artikel 1.110 van de planregels niet beschouwd zou

kunnen worden als een beschermde woonvorm. De essentie van beide woonvormen is namelijk dat het gaat om personen die niet zelfstandig wonen en geestelijke en/of lichamelijke verzorging of begeleiding behoeven. Door de activiteit 'zorgwoning' te vergunnen heeft het college voldoende duidelijk gemaakt dat in dit gedeelte van het pand geen personen gehuisvest mogen worden die zelfstandig of nagenoeg zelfstandig kunnen wonen.

De exacte invulling van deze woning is nog onduidelijk. Vergunninghouder heeft nog geen huurder of huurders. Vergunninghouder heeft ter zitting duidelijk gemaakt dat hij begrijpt dat een beschermde woonvorm is vereist, dat hij begrijpt dat hij aan zal moeten sluiten bij wat het bestemmingsplan toestaat en dat de woning niet als reguliere woning gebruikt mag gaan worden. Er is dus geen aanleiding te veronderstellen dat de zorgwoning in strijd met de gebruiksregels van het bestemmingsplan gebruikt zal worden.

2. Eiser beroept zich op strijd met de parkeernormen en de vereiste laad- en losmogelijkheden. De parkeernormen of normen voor laden en lossen die het CROW heeft opgesteld, zijn niet in het Bouwbesluit en in dit geval ook niet in het bestemmingsplan of de redelijke eisen van welstand opgenomen. Wel is in artikel 2.5.30 van de Bouwverordening opgenomen dat er voldoende parkeergelegenheid en gelegenheid tot laden en lossen bij een gebouw moet zijn. Echter, met de invoering van de Reparatiewet BZK 2014 is de wettelijke grondslag voor stedenbouwkundige bepalingen, zoals bepalingen over parkeren, per 1 juli 2018 komen te vervallen, waardoor dit artikel onverbindend is. Dat betekent dat het college hier niet aan mag toetsen. Omdat het college de vergunning niet mag weigeren wegens strijd met de CROW-normen, is de vraag hoeveel parkeerplaatsen vereist zijn op basis van die normen en of het tekort aan plaatsen in de omgeving opgevangen kan worden juridisch niet relevant. Datzelfde geldt voor het afwezig zijn van een specifieke laad- en losgelegenheid. Het college mocht hier niet aan toetsen en mocht de vergunning dus niet weigeren wegens een tekort aan parkeerplaatsen of een laad- en losgelegenheid.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 23-09-2022

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2022:5504

Zaaknummer: AWB- 21_5328

Wetsartikelen: 2.1 lid 1 onder a Wabo en 2.10 Wabo